Lucrarea 5.a

Algoritmi genetici

1. Baza teoretica

Introducere. Algoritmii genetici sunt tehnici adaptive de căutare euristică, bazate pe principiile geneticii şi ale selecției naturale, enunțate de Darwin (supraviețuiește cel mai bine adaptat). Mecanismul este similar procesului biologic al evoluției. Acest proces posedă o trăsătură prin care numai speciile care se adaptează mai bine la mediu sunt capabile să supraviețuiască și să evolueze peste generații, în timp ce acelea mai puțin adaptate nu reușesc să supraviețuiască și cu timpul dispar, ca urmare a selecției naturale. Probabilitatea ca specia să supraviețuiască și să evolueze peste generații devine cu atât mai mare cu cât gradul de adaptare crește, ceea ce în termeni de optimizare înseamnă că soluția se apropie de optim.

Ca și aplicații practice, algoritmii genetici sunt cel mai adesea utilizați în rezolvarea problemelor de optimizare, planificare ori căutare. Condiția esențială pentru succesul unei aplicații cu agenți inteligenți este ca problema de rezolvat să nu ceară obținerea soluției optime, ci să fie suficientă și o soluție apropiată de optim.

Terminologie. Algoritmii evolutivi utilizeaza un vocabular imprumutat din genetica:

- evolutia este simulata printr-o succesiune de generatii ale unei populatii de solutii candidat;
- o solutie candidat poarta numele de **cromozom** si este reprezentata ca un sir de gene;
- populatia evolueaza prin aplicarea operatorilor genetici: mutatia si incrucisarea;
- cromozomul asupra caruia se aplica un operator genetic se numeste parinte iar cromozomul rezultat se numeste descendent;
- **selectia** este procedura prin care sunt alesi cromozomii ce vor supravietui in generatia urmatoare; indivizilor mai bine adaptati li se vor da sanse mai mari;
- gradul de adaptare la mediu este masurat de **functia fitness**;
- solutia returnata de un algoritm genetic este cel mai bun individ din ultima generatie.

- **A. Functia fitness.** Functia fitness este utilizata pentru a masura calitatea cromozomilor. Ea este formulata plecand de la functia numerica de optimizat.
- **B. Selectia.** Stabileste cei mai buni cromozomi din populatie. Cea mai utilizata metoda de selectie este selectia proportionala sau **principiul ruletei**:
  - 1. Se stabileste functia de evaluare *fitness* (x_i) , pentru fiecare cromozom x_i din populatie
  - 2. Se sumeaza toate functiile de evaluare *fitness* = $sum(fitness(x_i))$
  - 3. Cromozomilor li se atribuie aleator numerele naturale i
  - 4. Se alege cromozomul x_i , (unde i este cel mai mic numar care satisface relatia $sum(fitness(x_i)) > n$) pana la generarea pseudopopulatiei de N cromozomi

Exemplu de folosire a ruletei pentru aflarea maximului functiei $f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 2x + 5$, pentru 5 cromozomi reprezentati pe 10 biti.

Nr.	Cromozomi	Valoare ₁₀	X	Fitness f(x)	% din Total
1	0001101011	107	1.05	6.82	31
2	1111011000	984	9.62	1.11	5
3	0100000101	261	2.55	8.48	38
4	1110100000	928	9.07	2.57	12
5	1110001011	907	8.87	3.08	14
TOTAL				22.05	100

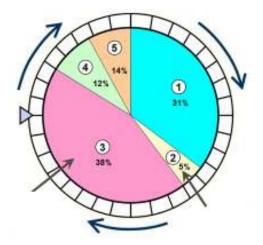

Figura 1.1 Exemplu de folosire a ruletei pentru selectie

Selectia bazata pe rang previne convergenta prematura ce apare la utilizarea schemelor de selectie proportionala cu fitnessul. Indivizii sunt ordonati in functie de valoarea fitnessului iar probabilitatea de selectie este proprortionala cu rangul ocupat. Presiunea de selectie este in acest mod scazuta in cazul in care varianta fitnessului este mare si este crescuta daca varianta fitnessului este mica.

Selectia turneu alege in mod aleatoriu *k* indivizi iar dintre acestia doar cei mai buni *j* sunt selectati pentru supravietuire. Procedra se repeta pana se obtine numarul dorit de indivizi. Este cea mai eficienta din punct de vedere al complexitatii timp. Din punct de vedere al presiunii de selectie se aseamana selectiei bazata pe rang.

Elitism. Trece cel mai bun cromozom in generatia urmatoare fara a fi alterat. Acest lucru garanteaza faptul ca cel mai puternic membru al populatiei din generatia t + 1 nu va fi mai slab decat cel din generatia t.

Operatori genetici

C. Incrucisarea. Stabileste modul de schimbare a materialului genetic intre cromozomii parinti. Poate fi:

- incrucisare cu un punct de taietura

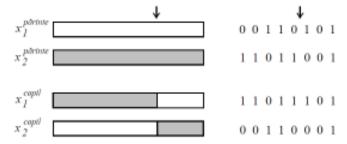

Figura 1.2. Exemplu de incrucisare cu un punct de taietura

- incrucisare cu mai multe puncte de taietura

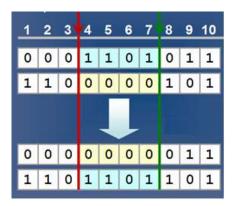
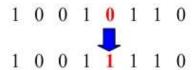

Figura 1.3. Exemplu de incrucisare cu 2 puncte de taietura

Incrucisarea se face cu o probabilitate P_c , intre 60% si 100%. Adica din cei N cromozomi ai pseudopopulatiei, Pc% din ei vor fi incrucisati, restul trecand direct in generatia urmatoare. Sa fie numar par.

D. Mutatia. Permite gasirea unor solutii noi.

Pentru fiecare bit al fiecarui cromozom din generatia urmatoare, se genereaza un numar random r si se modifica bitul respectiv daca $r < P_m$ unde P_m este de obicei o probabilitate foarte mica.

Structura unui algoritm genetic standard:

- 1. Se initializeaza populatia de cromozomi (aleator), numarul de generatii, P_c si P_m
- 2. Se evalueaza fiecare cromozom din populatie utilizand functia fitness
- 3. Se creeaza o noua generatie de cromozomi folosind : selectie, incrucisare, mutatie
- 4. Se sterge o parte din membrii populatiei actuale, pentru a fi inlocuiti cu cei din noua generatie
- 5. Se evalueaza noii cromozomi si se insereaza in noua populatie
- 6. Daca timpul de cautare nu s-a terminat, se merge la pasul 3. In caz contrat, se opreste executia algoritmului.

2. Problema

Fie functia $f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + 2x + 5$. In vederea aflarii valorii lui x in intervalul 0..10 care maximizeaza functia, se aplica algoritmii genetici. In cadrul acestei metode, pasul de cuantizare al spatiului de solutii este 0. 2 si se porneste cu urmatoarea populatie de cromozomi :

C1:001000

C2:101111

C3:010110

C4:101001

C5:011000

Sa se construiasca ruleta de selectie.

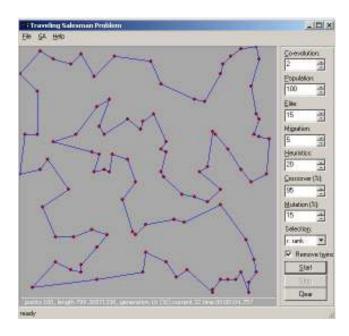
3. Aplicatie de laborator

Problema Comis Voiajorului folosind algoritmi genetici

Problema *Comis Voiajorului* este intalnita in literatura engleza sub dennumirea de *Travelling Salesman Problem* (TSP) si se enunta astfel : dandu-se o multime de orase si costul calatoriei dintre oricare doua orase, comis voiajorul trebuie sa gaseasca drumul de cost minim astfel incat sa viziteze toate orasele si sa se intoarca in orasul din care a plecat, dar sa nu treaca de 2 ori prin acelasi oras.

Desfasurarea lucrarii:

- Se va porni aplicatia TSPApp (program implementat de Konstantin Boukreev) ce rezolva problema comis voiajorului folosind algoritmi genetici
- Se vor initializa random pozitiile oraselor
- Se vor varia urmatorii parametri si se vor compara rezultatele (drumul minim gasit si timpul de calcul):
  - o Co-evolution: intre 1 si 16
  - o Population: numar de cromozomi intre 10 si 1000
  - o Elite: de la 0 la dimensiunea populatiei.
  - o Migration: de la 0 la dimensiunea populatiei.
  - o Crossover: probabilitatea de crossover, de la 0 la 100
  - o Mutation: probabilitatea de mutatie, de la 0 la 100
  - o Selection: una dintre metodele de selectie: ruleta, turnir, rang

Bibliografie

- [1] *The basic algorithm for a GA*, Newcastle University, http://www.edc.ncl.ac.uk/highlight/rhjanuary2007g01.php
- [2] *Genetic Algorithm and Traveling Salesman Problem*, Konstantin Boukreev http://www.generation5.org/content/2001/tspapp.asp